

# **PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI**

**DLA SOŁECTWA SĄBORZE**

**NA LATA 2009 - 2016**

**GMINA DAMNICA**

## **SPIS TREŚCI:**

|   |    |
|---|----|
| 1. Charakterystyka sołectwa Sąborze   |    |
| 1.1 Rys historyczny.....  | 3  |
| 1.2 Położenie sołectwa.....   | 3  |
| 1.3 Ludność na terenie sołectwa.....  | 4  |
| 1.4 Charakterystyka ogólna.....   | 4  |
| 2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości  |    |
| 2.1 Zasoby naturalne.....   | 6  |
| 2.2 Turystyka.....  | 7  |
| 2.3 Zabytki.....  | 7  |
| 3. Analiza SWOT.....  | 7  |
| 4. Wizja Sołectwa Sąborze.....  | 8  |
| 5. Priorytety, cele i działania do zrealizowania w sołectwie Sąborze w latach<br>2009 – 2016..... | 8  |
| 6. Harmonogram realizacji zadań.....  | 10 |

## 1. Charakterystyka sołectwa Saborze

### 1.1 Rys historyczny

Początkowo był to folwark Ludwigslust wydzielony na przełomie wieków z dóbr mianowickich. Dobra należały do Franza Holtze, a później zostały zasiedlone. Początkowo wieś zamieszkiwało 6 mieszkańców.

Na resztówce po dawnym majątku liczącej 57 ha gospodarował Emil Weiss, z reszty powstały 23 gospodarstwa.

Do sołectwa oprócz wsi Saborze należy również wieś Paprzyce – Papritzfelde.

### 1.2 Położenie sołectwa

Sołectwo Saborze położone jest w Gminie Damnica, w powiecie słupskim, w województwie pomorskim. Stanowi ono jedno z 17 sołectw Gminy Damnica i obejmuje dwie wsie: Saborze i Paprzyce.



Źródło: [www.powiatslupsk.info](http://www.powiatslupsk.info)

Sołectwo od południa i zachodu graniczy z Gminą Słupsk oraz z sołectwem Wielogłowy, należącym administracyjnie do Gminy Damnica, natomiast od północy i wschodu z terenami sołectwa Mianowice i Zagórzycza z Gminy Damnica.

Korzystne usytuowanie i bliskość Słupska powoduje, że mieszkańcy sołectwa mają lepszy dostęp do dóbr kultury, urzędów administracji publicznej

oraz komunikacji co stwarza, że sołectwa pełnią funkcję mieszkaniową i istnieje możliwość jej rozwinięcia.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego wytyczono następujące Kierunki Zagospodarowania przestrzennego dla tych miejscowości:

tereny rolne chronione przed zmianą przeznaczenia wraz z terenami zabudowanymi oraz oznaczone jako PG – tereny pod działalność gospodarczą.

W koncepcji rozwoju i zagospodarowania tereny te przeznaczone są pod obszar potencjalnego wielofunkcyjnego rozwoju w ciągu drogi S-6.

Miejscowość Paprzyce wchodzi w pas preferowanego rozwoju osadnictwa.

### 1.3 Ludność na terenie sołectwa

Na dzień 31 grudnia 2008r. według ewidencji ludności jaką posiada Urząd Gminy Damnica, sołectwo zamieszkiwało 291 osób, co stanowi około 4,4 % wszystkich mieszkańców gminy. Struktura ludności kształtuje się następująco:

|   | <b>Sołectwo</b> | <b>Saborze</b> | <b>Paprzyce</b> |
|---|-----------------|----------------|-----------------|
| <b>Ogólna liczba mieszkańców</b>                          | 291             | 192            | 99              |
| <b>w tym mężczyźni</b>                                    | 148             | 92             | 56              |
| <b>w tym kobiety</b>                                      | 143             | 100            | 43              |
| <b>Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)</b>    | 79              | 47             | 32              |
| <b>Mieszkańcy w wieku produkcyjnym (18 – 60 lat)</b>      | 185             | 125            | 60              |
| <b>Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lat)</b> | 27              | 20             | 7               |

### 1.4 Charakterystyka ogólna

Saborze - jedno z 17 sołectw Gminy Damnica. Obejmuje dwie miejscowości – Saborze oraz Paprzyce. Przez wieś Saborze przebiega droga krajowa nr 6 (E28), łącząca Szczecin z Gdańskiem. Odległość do miasta

Słupska to 10 km, do miejscowości, w której mieści się siedziba Urzędu Gminy tj. Damnicy – 8 km.

Wieś posiada dobre połączenie komunikacyjne z miastem Słupskiem. Przystanki mają tu autobusy PKS oraz prywatnego przewoźnika. Saborze jest miejscowością typowo rolniczą, natomiast Paprzyce to wieś popegeerowska.

Saborze jest miejscowością o zabudowie liniowej z szeregami domków jednorodzinnych i gospodarstwami rolnymi. W Paprzycach dominują budynki wielorodzinne - bloki, będące pozostałością po Państwowym Gospodarstwie Rolnym.

Miejscowości wyposażone są w podstawową infrastrukturę techniczną – energetyczną, wodociagową i kanalizacyjną. We wsiach funkcjonuje segregacja odpadów.

W Saborzu jest świetlica wiejska, która ze względu na bardzo zły stan techniczny nie pełni już swoich funkcji i nie jest udostępniana mieszkańcom. Znajduje się tu również ogólnodostępne boisko wiejskie.



Mieszkańcy Saborza utrzymują się głównie z hodowli trzody chlewnej i uprawy roli. Gospodarze dokształcają się poprzez odbywanie kursów organizowanych przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego tak, aby podnieść standard swoich gospodarstw.

W miejscowości obecnie funkcjonuje kilka zakładów pracy, m.in. prężnie prosperująca firma produkująca meble biurowe i firma zajmująca się sprzedażą maszyn rolniczych. Młodzi mieszkańcy w większości dojeżdżają do pracy w Słupsku lub pobliskich miejscowościach. Część mieszkańców, w szczególności z Paprzyce, z powodu ubóstwa otrzymuje pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej.

## **2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości**

### **2.1 Zasoby naturalne**

Sołectwo Saborze położone jest na terenie obrębu geodezyjnego Saborze. Ogólna powierzchnia sołectwa to 445,35 ha, co stanowi zaledwie 2,65% powierzchni gminy Damnica.

Saborze jest sołectwem typowo rolniczym, gdyż aż 74,85% gruntów stanowią użytki rolne (333,34 ha). Pozostałe formy użytkowania gruntów to: łąki 50,28 ha, pastwiska 14,64 ha, lasy 10,52 ha, sady 2,132 ha.

Zabytki archeologiczne sołectwa Saborze zlokalizowane są w dwóch strefach ochrony archeologicznej – konserwatorskiej w mikroregionach osadniczych zawierających stanowiska archeologiczne:

#### **I. STREFA „W” BEZWGLĘDNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO – KONSERWATORSKIEJ.**

AZP 9-31/36 – Paprzyce – osada wielokulturowa: pomorska, wielbarska, wczesnośredniowieczna,

AZP 9-31/37 – Paprzyce – osada kultury wielbarskiej i wczesnośredniowieczna

#### **II. STREFA „OW” WZGLĘDNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO – KONSERWATORSKIEJ.**

AZP 9-31/38 – Paprzyce – osada wczesnośredniowieczna,

AZP 9-31/34 – Paprzyce – osada wczesno- i późnośredniowieczna,

AZP 9-31/35 – Paprzyce - osada wczesno- i późnośredniowieczna,

## 2.2 Turystyka

W chwili obecnej na terenie całego sołectwa brak jest miejsc, mogących stanowić bazę turystyczną. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego zakłada utworzenie na tym terenie tras rowerowych regionalnych i lokalnych.

## 2.3 Zabytki

Najstarszym budynkiem w miejscowości Sąborze jest budynek starej szkoły, w którym obecnie znajdują się mieszkania prywatne. Nie jest on jednak ujęty w rejestrze ani ewidencji zabytków. Z uwagi na stosunkowo krótką historię sołectwa, na jego terenie nie ma innych zabytków.

## 3. Analiza SWOT

|              | <i>MOCNE STRONY</i>  | <i>SŁABE STRONY</i>   |
|--------------|--|---|
| wewnętrzne   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Położenie w pobliżu drogi krajowej E 28 Szczecin – Gdańsk</li> <li>• Czyste środowisko i duży udział obszarów rolnych</li> <li>• Wysoka przydatność gleb dla produkcji rolnej</li> <li>• Tereny do zagospodarowania</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bezrobocie</li> <li>• Słabe wykształcenie społeczeństwa wsi</li> <li>• Marazm społeczny</li> <li>• Patologie społeczne</li> <li>• Niska świadomość społeczna</li> <li>• Mało wykształconej młodzieży</li> <li>• Brak silnego lidera wiejskiego</li> <li>• Brak silnych wspólnych tradycji</li> <li>• Mała liczba przedsiębiorstw i zakładów pracy</li> </ul> |
|              | <i>SZANSE</i>  | <i>ZAGROŻENIA</i>   |
| zewewnętrzne | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Współpraca z jednostką samorządu terytorialnego</li> <li>• Likwidacja bezrobocia</li> <li>• Inwestorzy strategiczni</li> <li>• Rozwój turystyki, agroturystyki</li> <li>• Dopłaty i programy rozwojowe dla rolnictwa</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Odływ młodych i wykształconych ludzi ze środowiska wiejskiego</li> <li>• Marginalizacja gospodarcza wsi</li> <li>• Pogłębienie bezrobocia</li> <li>• Brak stabilizacji w planowaniu przestrzennym</li> <li>• Niż demograficzny i starzenie się mieszkańców</li> </ul>  |

## **4. Wizja Sołectwa Sąborze**

**SOŁECTWO Sąborze w 2016 roku  
to podmiejski obszar zrównoważonego rozwoju,  
z rozwiniętym rolnictwem, atrakcyjny teren zamieszkania  
(wypoczynek i rekreacja), z działalnością usługową oraz z pełną  
infrastrukturą techniczną i społeczną**

Mieszkańcy sołectwa podczas spotkań nad opracowaniem niniejszego planu rozwoju wskazali wiele potrzeb i działań realizacyjnych. Z uwagi na ich wielkość i ograniczone możliwości organizacyjno - finansowe wystąpiła konieczność wyboru priorytetów dla osiągnięcia celów strategicznych.

Podstawą tego wyboru stał się stopień ważności i pilności z punktu widzenia wzrostu poziomu życia mieszkańców sołectwa, stymulowania rozwoju społeczno- gospodarczego oraz ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego.

## **5. Priorytety, cele i działania do zrealizowania w sołectwie Sąborze w latach 2009 – 2016**

### **Priorytet 1. Aktywizacja Rekreacyjno – Sportowa, Kulturowa i Edukacyjna**

***Cel 1. Zagospodarowanie terenu pod plac zabaw i rekreacji wraz z modernizacją istniejącej infrastruktury sportowej***

Działania:

1. Zagospodarowanie terenu pod plac zabaw i rekreacji w miejscowości Sąborze.

Zagospodarowanie terenu poprzez postawienie kilku huśtawek, zjeżdżalni, drabinek itp. wpłynie korzystnie na wizerunek miejscowości, sprawi ogromną radość maluchom, a ich mamom ułatwi opiekę.

2. Modernizacja istniejącego boiska wiejskiego.

Istniejące boisko wiejskie wymaga zmodernizowania tj. wyrównania, wykoszenia i zasiania nowej trawy, a także pomalowania bramek itp.. Jest to inwestycja, która zaspokoi potrzeby osób w różnym wieku. Dzieciom da miejsce, gdzie wraz z mamami będą mogły w okresie od wiosny do jesieni spędzić czas na świeżym powietrzu. Młodemu ludziom umożliwi rozwój fizyczny oraz pozwoli na poprawę kondycji sportowej. Ponadto organizacja gier zespołowych pozwoli na integrację młodzieży,



zachęcenie jej do aktywnego spędzenia wolnego czasu oraz upowszechnienia kultury sportu i kibicowania. Pozwoli również na organizację festynów sołeckich.

### ***Cel 2. Utworzenie miejsca spotkań dla mieszkańców***

Działania:

#### **1. Budowa świetlicy wiejskiej w Sąborzu.**

Planuje się we wsi wybudować świetlicę wiejską. Inwestycja wynika z konieczności posiadania miejsca dla organizacji spotkań mieszkańców sołectwa oraz szerzenia więzi międzyludzkich. Będzie to miejsce pozwalające na promocję wsi oraz zaspokajające potrzeby integracji mieszkańców.

## **Priorytet 2. Estetyzacja wsi**

### ***Cel 1. Poprawa wizerunku wsi***

Działania:

#### **1. Malowanie budynków i porządkowanie obejść**

#### **2. Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów**

Wykonanie prac pozwoli na zwiększenie estetyki w całej miejscowości oraz przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności miejscowości dla potencjalnych inwestorów i mieszkańców.

## **Priorytet 3. Rozwój infrastruktury**

### ***Cel 1. Poprawa oświetlenia ulic***

Działania:

#### **1. Uzupelnienie oświetlenia ulicznego**

Na terenie sołectwa brak jest oświetlenia ulicznego, co pogorsza bezpieczeństwo mieszkańców i przyjezdnych oraz pogarsza wizerunek miejscowości.

## **Priorytet 4. Aktywizacja społeczna i gospodarcza**

### ***Cel 1. Aktywizacja środowisk wiejskich***

Działania:

#### **1. Organizacja szkoleń dla rolników**

#### **2. Organizacja szkoleń dla bezrobotnych**

Projekt zakłada organizację kursów i szkoleń dla rolników i bezrobotnych z terenu sołectwa, a także z gminy Damnica. O dofinansowanie projektu mieszkańcy będą się starać z Wojewódzkiego Urzędu Pracy lub Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku.

## **Cel 2. Wzmocnienie więzi lokalnej społeczności**

Działania:

### 1. Organizacja imprez okolicznościowych i festynów

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Damnicy przy współudziale mieszkańców sołectwa Saborze zajmie się organizowaniem imprez okolicznościowych, festynów, dożynek, dnia kobiet, koncertów, zabaw wiejskich itp. Pozwoli to na integrację środowiska wiejskiego i budowanie wspólnych tradycji.

## **6. Harmonogram realizacji zadań**

| L.p.               | Nazwa zadania   | Szacunkowy koszt wykonania | Termin wykonania | Źródło finansowania  |
|--------------------|---|----------------------------|------------------|--|
| <b>PRIORYTET 1</b> |   |                            |                  |  |
| <b>Cel 1</b>       |   |                            |                  |  |
| 1.                 | Zagospodarowanie terenu pod plac zabaw i rekreacji w miejscowości Saborze | 20 000,00                  | 2009-2010        | Gmina Damnica/środki zewnętrzne/unijne                                   |
| 2.                 | Modernizacja istniejącego boiska wiejskiego                               | 3 000,00                   | 2011             | Gmina Damnica, Praca własna mieszkańców                                  |
| <b>Cel 2</b>       |   |                            |                  |  |
| 1.                 | Budowa świetlicy wiejskiej w Saborzu                                      | 500 000,00                 | 2013-2016        | Gmina Damnica, środki zewnętrzne/unijne GOKiS, praca własna mieszkańców, |
| <b>PRIORYTET 2</b> |   |                            |                  |  |
| <b>Cel 1</b>       |   |                            |                  |  |
| 1.                 | Malowanie budynków i porządkowanie obejść                                 | 2 000,00                   | 2009-2016        | Praca własna mieszkańców   |
| 2.                 | Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów  | 5 000,00                   | 2009-2016        | Praca własna mieszkańców   |
| <b>PRIORYTET 3</b> |   |                            |                  |  |
| <b>Cel 1</b>       |   |                            |                  |  |
| 1.                 | Uzupełnienie oświetlenia ulicznego  | 25 000,00                  | 2012             | Gmina Damnica/środki zewnętrzne/unijne                                   |
| <b>PRIORYTET 4</b> |   |                            |                  |  |
| <b>Cel 1</b>       |   |                            |                  |  |
| 1.                 | Organizacja szkoleń dla rolników  | 2 000,00                   | 2009-2016        | PUP Słupsk, WUP, ODR   |
| 2.                 | Organizacja szkoleń dla bezrobotnych                                      | 2 000,00                   | 2009-2016        | PUP Słupsk, WUP  |

| <b>Cel 2</b> |   |          |           |  |
|--------------|---|----------|-----------|--|
| <b>1.</b>    | Organizacja imprez okolicznościowych i festynów | 5 000,00 | 2008-2015 | GOKiS, Gmina Damnica, praca własna mieszkańców |

*Pozyskanie środków na realizację poszczególnych przedsięwzięć planowane jest z następujących źródeł:*

- 1. budżetu Gminy Damnica,*
- 2. dotacji celowych,*
- 3. PROW,*
- 4. RPO WP 2007-2013,*
- 5. POW,*
- 6. SPO,*
- 7. WFOŚiGW*
- 8. Innych programów niż ww.*
- 9. Istniejących programów ministerialnych, samorządowych wyższych szczebli,*
- 10. porozumienia (sponsorzy).*
- 11. wkładu własnego mieszkańców miejscowości.*